

СТАНОВИЩЕ

относно дисертационен труд за получаване на образователната и научна степен „Доктор” в област на висше образование 6 „Аграрни науки и ветеринарна медицина”, професионално направление 6.3 „Животновъдство”, научна специалност „Овцевъдство и козевъдство”.

Тема и автор на дисертационния труд: „Фенотипни и генотипни параметри на Романовска порода овце отглеждани в съвременните условия на България”, разработен от Геновева Савова Георгиева, докторант на самостоятелна подготовка към Институт по планинско животновъдство и земеделие - гр.Троян.

Член на научното жури: доц. д-р Тодор Илиев Цонев, НЦЖ Търговище, н област на висше образование 6 „Аграрни науки и ветеринарна медицина”, професионално направление 6.3 „Животновъдство”, научна специалност „Овцевъдство и козевъдство”, определен съгласно Заповед № РД 05-49/23.03.2026 год. на Председателя на ССА за член на научното жури.

I. Актуалност на изследвания проблем

Романовската порода е създадена чрез народна селекция в Русия преди повече от двеста години, като първоначално е селектирана за кожи и вълна, а впоследствие – за висока плодовитост. Актуалността на дисертационния труд се определя от интереса към Романовската порода като начин за повишаване на плодовитостта в овцевъдството. Въпреки че породата е позната у нас от десетилетия, липсват съвременни данни за нейната продуктивност в условията на България. Проучването дава тази информация, като за първи път изследва показатели на коластрата и млякото при животни, отглеждани в района на Предбалкана. Считаю, че темата е актуална и важна, тъй като предоставя актуални данни за продуктивните качества на породата при нашите условия.

II. Цел, задачи и методи на изследване (хипотези на дисертационния труд)

Целта на проучването е коректно и ясно формулирана. Тя е насочена към детайлно проучване на динамиката на основните фенотипни и генотипни характеристики на

Романовската порода овце. Изборът на темата е практически приложим, тъй като проследява развитието на породата Романовска в съвременните условия на страната ни.

Задачите са добре формулирани. Тяхното изпълнение осигурява надеждна база данни за анализиране на продуктивния потенциал на животните от раждането до зряла възраст.

Експерименталната работа обхваща значителен брой животни за тригодишен период. Методиката включва съвременни лабораторни анализи и системни измервания в динамика. Прилагането на утвърдени методики и статистическа обработка предполага достоверност на получените резултати.

III. Визуализация и интерпретация на получените резултати. Използвана литература

Резултатите от изследването имат съществена научно-приложна стойност. Те са визуализирани чрез 19 таблици, 31 фигури и 8 снимки. Резултатите са представени подробно и систематично, следвайки логиката на поставените задачи. Значителният обем на експерименталния материал и задълбоченият му анализ позволяват обективна интерпретация на данните. Дискусията е фокусирана върху същността на изследваните параметри, което потвърждава научната компетентност на автора и обосновава направените заключения.

Използваната литература включва 271 източника, като преобладаващата част (близо 73%) са на латиница. Това показва, че авторът е направил необходимия преглед на чуждестранните изследвания и е съобразил проучването си с актуалните научни данни в областта.

IV. Приноси на дисертационния труд

Приемам представените от докторанта приноси, Те са оригинални по характер и пряко приложими в практиката, като обогатяват научната информация по отношение на биологичните и продуктивни качества на породата. Те могат да бъдат обобщени в следните направления:

Научни приноси: за първи път са представени физикохимичните параметри на коластрата при овце от породата Романовска и е доказана динамиката им в критичния период непосредствено след раждането. Научен интерес представлява доказаната зависимост между броя на родените агнета и качеството на коластрата. Чрез системни измервания е

създадена цялостна характеристика на растежа и развитието на животните в различен възрастов диапазон (от 30 дни до 2.5 години).

Научно-приложни и приложни приноси (Практическа приложимост): Проследена е динамиката на живото тегло и средния дневен прираст при романовски агнета от раждането до 90-дневна възраст и при женски животни до 2.5 години при условията на Предбалкана. Установено е статистически значимо влияние на пола и типа на раждане върху живото тегло при раждане и ранния растеж, като са определени конкретни процентни разлики между мъжки и женски агнета, както и между близнаци и тризнаци. Получените резултати допълват съществуващата информация относно растежния потенциал на агнетата. Изследването допълва научните данни за кланичните характеристики и качеството на месото при агнета Романовска порода. Установеното потвърждава високата месодайна продуктивност и технологични показатели на месото на агнетата от двата пола, и дава основание за ефективното им използване в месопреработвателната промишленост.

V. Оценка на качеството на научните публикации, отразяващи резултатите в дисертацията

Представени са две научни публикации, свързани с дисертационния труд. В едната от тях докторантът е първи автор в съавторство с научните ръководители, а другата е самостоятелна. Статиите са публикувани в сп. „Journal of Mountain Agriculture on the Balkans“. Те са оформени прецизно и са на необходимото научно равнище.

Приемам проекта на автореферат. Той е представен в 45 страници и коректно, точно и кратко представя извършеното проучване и резултатите получени от него.

VI. Критични бележки, въпроси и препоръки към кандидата

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Въз основа на приложените от докторанта различни методи на изследване, правилно изведените експерименти, направените обобщения и изводи считам, че представеният дисертационен труд отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в ССА.

Това ми дава основание да оценя положително дисертационния труд и да предложи да се присъди на Геновева Савова Георгиева, образователната и научна степен „Доктор” в област на висше образование 6 „Аграрни науки и ветеринарна медицина”, професионално направление 6.3 „Животновъдство”, научна специалност „Овцевъдство и козевъдство”.

Дата: 11.05.2026г.

ИЗГОТВИЛ СТАНОВИЩЕТО: 

OPINION

regarding a dissertation for the acquisition of the educational and scientific degree “Doctor” in the field of higher education 6 “Agricultural Sciences and Veterinary Medicine”, professional field 6.3 “Animal Husbandry”, scientific specialty “Sheep and Goat Breeding.”

Title and author of the dissertation: “Phenotypic and Genotypic Parameters of the Romanov Sheep Breed Raised under Contemporary Conditions in Bulgaria”, developed by Genoveva Savova Georgieva, PhD student in independent training at the Research Institute of Mountain Stockbreeding and Agriculture – Troyan.

Member of the Scientific Jury: Assoc. Prof. Dr. Todor Iliev Tsonev, National Center Stockbreeding – Targovishte, in the field of higher education 6 “Agricultural Sciences and Veterinary Medicine”, professional field 6.3 “Animal Husbandry”, scientific specialty “Sheep and Goat Breeding,” appointed according to Order No. RD 05-49/23.03.2026 of the Chairman of the Agricultural Academy as a member of the scientific jury.

I. Relevance of the Research Problem

The Romanov breed was created through folk selection in Russia more than two hundred years ago, initially selected for skins and wool and later for high fertility. The relevance of the dissertation is determined by the interest in the Romanov breed as a way to increase fertility in sheep breeding. Although the breed has been known in Bulgaria for decades, there is a lack of contemporary data on its productivity under Bulgarian conditions. The study provides such information, and for the first time examines indicators of colostrum and milk in animals raised in the Pre-Balkan region. I consider the topic relevant and important because it provides up-to-date data on the productive qualities of the breed under our conditions.

II. Aim, Objectives and Research Methods (Hypotheses of the Dissertation)

The aim of the study is correctly and clearly formulated. It is focused on a detailed investigation of the dynamics of the main phenotypic and genotypic characteristics of the Romanov sheep breed. The choice of topic has practical applicability, as it follows the development of the Romanov breed under the contemporary conditions of our country.

The tasks are well formulated. Their implementation provides a reliable database for analyzing the productive potential of the animals from birth to adulthood.

The experimental work covers a significant number of animals over a three-year period. The methodology includes modern laboratory analyses and systematic measurements over time. The application of established methodologies and statistical processing suggests the reliability of the obtained results.

III. Visualization and Interpretation of the Obtained Results. Literature Used

The results of the study have significant scientific and applied value. They are visualized through 19 tables, 31 figures and 8 photographs. The results are presented in detail and systematically, following the logic of the stated objectives. The substantial volume of experimental material and its in-depth analysis allow an objective interpretation of the data. The discussion is focused on the essence of the studied parameters, which confirms the scientific competence of the author and justifies the conclusions drawn.

The literature used includes 271 sources, with the majority (about 73%) written in Latin script. This shows that the author has conducted the necessary review of international research and has aligned the study with current scientific knowledge in the field.

IV. Contributions of the Dissertation

I accept the contributions presented by the doctoral candidate. They are original in nature and directly applicable in practice, enriching the scientific information regarding the biological and productive qualities of the breed. They can be summarized in the following directions:

Scientific contributions:

For the first time, the physicochemical parameters of colostrum in Romanov sheep have been presented, and their dynamics during the critical period immediately after birth have been demonstrated. Of scientific interest is the proven relationship between the number of lambs born and the quality of colostrum. Through systematic measurements, a comprehensive characterization of the growth and development of the animals in different age ranges (from 30 days to 2.5 years) has been created.

Scientific-applied and applied contributions (Practical applicability):

The dynamics of live weight and average daily gain in Romanov lambs from birth to 90 days of age, as well as in female animals up to 2.5 years under the conditions of the Pre-Balkan region, have been monitored. A statistically significant influence of sex and type of birth on live weight at birth and early growth has been established, with specific percentage differences determined between male and female lambs as well as between twins and triplets. The obtained results supplement existing information regarding the growth potential of lambs. The study also contributes to scientific data on carcass characteristics and meat quality in Romanov lambs. The findings confirm the high meat productivity and technological qualities of the meat from lambs of both sexes and provide grounds for their effective use in the meat-processing industry.

V. Evaluation of the Quality of Scientific Publications Reflecting the Results of the Dissertation

Two scientific publications related to the dissertation have been presented. In one of them, the doctoral candidate is the first author in co-authorship with the scientific supervisors, while the other is an independent publication. The articles are published in the journal "Journal of Mountain Agriculture on the Balkans." They are carefully prepared and meet the necessary scientific standards.

I accept the draft abstract. It is presented in 45 pages and correctly, accurately and concisely presents the conducted research and the results obtained from it.

VI. Critical Remarks, Questions and Recommendations to the Candidate

CONCLUSION

Based on the various research methods applied by the doctoral candidate, the correctly conducted experiments, and the summaries and conclusions drawn, I consider that the presented dissertation meets the requirements of the Law on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria and the Regulations for the Conditions and Procedures for Acquiring Scientific Degrees and Occupying Academic Positions in the Agricultural Academy.

This gives me grounds to evaluate the dissertation positively and to propose that Genoveva Savova Georgieva be awarded the educational and scientific degree "Doctor" in the

field of higher education 6 “Agricultural Sciences and Veterinary Medicine”, professional field 6.3 “Animal Husbandry”, scientific specialty “Sheep and Goat Breeding.”

Date: 11.05.2026

Prepared by:

